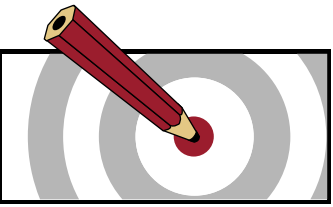

UUTISET

PÄIVÄN PUNKTI

Kirkko-vaalit

Kävin äänestämässä seurakuntavaaleissa. Kirkko-vaalit eivät ole olleet vaaleista vilkkaimpia, päinvastoin. Äänestysprosentti on yleensä ollut vajaa parikymmentä. Äänestää voi ostos-keskuksessa. Lapun täyt-täminen on helppoa. Vielä helpompaa on erota kirkosta ja liittyä kirkkoon. Siihen liittää yksi klikkaus verkkopalvelussa. Vapaa-ajattelijat kam-panjoivat näkyvästi kirkkoa vastaan. Jos joku perustaisi Eroa ay-liikkeestä –palvelun, maahan julistettaisiin yleis-lakko. Kirkko ei voi yleislakkoa julistaa, kun se haluaa olla sovussa kaikkien kanssa. Kirkon ongelma tuntuu ole- van, että se on yhtä aikaa sekä liian salliva että liian rajoittava. Kirkko joutuu myös kantamaan vastuuta niistäkin synneistä, joihin sillä itsellään ei ole osaa eikä arpaa. Pari vuotta sitten kirkosta eroaminen kiihtyi televisiossa näytetyn homoillan seurauk- sena. Syynä reaktioon oli se, että yksi keskustelijä, ministeri Päivi Räsänen ilmoitti vastusta- vansa homoliittoja. Se, että Räsänen ei edustanut kirkkoa vaan ihan itseään, ei vaikuttanut reaktioon. Kirkkoa vaadittiin sanoutumaan irti Räsäsen mielipiteestä. Samalla logiikalla Ilmatie- teen laitosta voi syyttää siitä, että ulkona on huono sää. Jokin aika sitten arkkipiispa Kari Mäkinen puolestaan pyysi anteeksi sitä, että kirkossa on syrjitty homoseksuaaleja. Mäkisen puhe oli vilpiton, mutta se suututti monia, joiden mielestä kirkosta on tullut liian salliva. Taas joku erosi. Suo siellä, vetelä täällä. Kirkkoon kuuluu yli neljä miljoonaa suomalaista, enem- mistö. Useimmat ovat saman- laisia passiivisia seurakunta- laisia kuin itsekin olen. Kirkosta erotaan, mutta myös liitytään takaisin. Tunne- tuimpia paluumuuttajia ovat Tarja Halonen ja Paavo Lipponen. Kumpikin erosi kirkosta nuoruudessaan aatteellisista syistä. Sellainen syy onkin hyvä syy sekä erota että liittyä. Suomalainen kirkko on kansan kirkko. Useimmat käyvät kirkossa lähinnä haissä ja hautajaisissa. Se ei silti tarkoita, että kirkko olisi vailla merkitystä. Kaikista vaikeuksistaan huolimatta kirkko tekee sitä, mitä sanookin tekevänsä. Hoi- taa sairaita ja yksinäisiä. Auttaa syrjäytyneitä. Lohduttaa surevia. Jakaa leipää nälkäisil- le. Helpottaa ahdistusta. Siinä on ihan riittävä syy maksaa kirkon jäsenmaksu jatkossakin.

LAURI KONTRO
on Maaseudun
Tulevaisuuden
päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Jätteistä kaasua kontissa
Savonia-ammattikorkeakoulu on rakentanut 12 metriä pitkään konttiin mahtuvan biojalos- tamon, joka muuntaa jätteet entsyymien avulla biokaasuksi, kemikaaleiksi sekä kiinteäksi aineeksi. Laitos on rakennettu Abowe- hankkeessa Finnoflag Oy:n dosentti **Elias Hakalehdon** ke- hitystyön pohjalta. Laitoksen toiminta perustuu mikrobiologiseen käymiseen. Siinä käsitellään esimerkiksi lietelantaa, sadonkorjuujätettä, metsätähdettä, elintarviketeoili- suuden jätteitä ja yhdyskuntien ja teollisuuden jätevesiä. Loppu- tuotteiden on muun muassa lan- noitteita sekä vetyä ja metaania. Kontissa on prosessilaitteiden lisäksi valvomo ja laboratorio. Orgaaninen aines jauhetaan ja lietetään sekä siihen lisätään entsyymejä. **JOUKO KYYTSÖNEN**

Ruotsi Atrian tuloshelmi, Venäjä murheenkryyni

Konsernin ensimmäinen vuosineljännes oli hankala, sen jälkeen on mennyt paremmin.

”Olosuhteisiin nähden hyvä”, luonnehtii Atrian toimitusjoh- taja **Juha Gröhn** konsernin torstaina julkistettua heinä- syyskuun tulosta. Konsernin kolmannen vuosi- neljänneksen liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 15,6 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 14,5 miljoonaa. ”Ensimmäinen vuosineljän- nes oli tahkoamista, mutta toi- nen ja kolmas menivät parem- missa merkeissä”, Gröhn totesi. Yhtiö arvioi koko vuoden lii- kevoiton ilman kertaluonteisia eriä jäävän kuitenkin selvästi pienemmäksi kuin viime vuo- den 37 miljoonaa euroa.

Grillauskausi meni hyvin
Atria Suomen heinä–syyskuun liikevaihto kasvoi 238,5 mil- joonaan euroon Saarioisilta ostettujen liiketoimintojen sekä lisääntyneen siipikarjanrehujen mynnin takia. Hintakilpailu on Gröhnin mukaan kireä. Painetta lisäävät sekä kuluttajien heikentynyt ostovoima että Venäjän lihan- tuontikiellosta johtuva lihan ylitarjonta EU-markkinoilla. Atria onnistui kuitenkin hy- vin grillauskesongin myynnissä. ”Kesäajaksolla olimme mark- kinajohtaja niin kuluttajapa- katussa lihassa, siipikarjassa, leivänpäällisissä kuin ruoka- makkaroissakin”, Gröhn kertoo. Atrian oman arvion mukaan sen kokonaismarkkinaosuus Suomessa oli heinä–syyskuussa 28 prosenttia. Luku on hiukan pienempi kuin viime vuonna. Gröhnin

KARI SALONEN

Atrian tulos tammi-syyskuu

MT	<i>Atria</i>	1-9/ 2013	1-9/ 2014
■ Liikevaihto, milj. e		1 050,4	1 062,7
■ Liiketulos, milj. e		9,1	22,0
– % liikevaihdosta		0,9	2,1
■ Tulos ennen veroja, milj. e		–0,2	17,7
■ Omavaraisuaste (30.9.), %		40,9	42,1

» Markkinaosuutemme Suomessa oli heinä–syyskuussa 28 prosenttia. Luku on hiukan pienempi kuin viime vuonna. Haemme kuitenkin enemmän tulosta kuin markkinaosuutta.«

JUHA GRÖHN

mukaan yhtiö hakee kuitenkin enemmän tulosta kuin markki- naosuutta.

Atria Suomen heinä–syys- kuun liikevoitto oli 11,8 mil- joonaa euroa, kaksi miljoonaa vertailujaksoa parempi.

Kaupan merkit kova vastus Ruotsissa
Atria Skandinaviaa Gröhn luon- nehtii tulosomelessä helmeksi. ”Ja uskomme, että se sellaisena pysyykin.”

Skandinavian liikevaihtoa ra- sittivat kokonaismarkkinoiden nihkeä kasvu sekä kaupan omi- en tuotemerkkien vahvistunut markkina-asema. Ruotsissakin Atria on menettänyt hiukan markkinaosuuttaan, mutta hin- nalla sitä ei haluta vallata.

Hintakilpailu on nyt kireä. On katsottava tarkkaan, millaisiin afäreihin lähdetään mukaan, Juha Gröhn sanoo.

Pluspuolella olivat kustan- nustehokkuuden parannus sekä vakaat raaka-ainehinnat.

Skandinavian heinä–syys- kuun liikevoitto oli 5,9 miljoo- naa euroa, kun se viime vuonna vastaavaan aikaan oli 4,7 miljoo- naa euroa.

Venäjällä riskit kasvaneet
Atria Venäjän heinä–syyskuun liikevaihtoa söivät kuluttajien ostovoiman ja vähittäiskaupan myynnin heikentyminen sekä yhtiön luopuminen alkutuo- tannosta viime vuoden lopulla. Heinä–syyskuun liiketulos oli miinuksella 1,5 miljoonaa euroa.

Venäjän EU-maille asetta- ma sianlihan tuontikielto ja ruplan kurssin heikkeneminen ovat nostaneet sianlihan hin- taa Venäjällä yli 50 prosenttia vuodenvaihteeseen verrattuna. Raaka-ainekulujen nousun siir- täminen hintoihin on vaikeaa, kun venäläiskuluttajien osto- voima jatkuvasti heikkenee.

Atria Baltian heinä–syyskuun liikevoitto painui 0,1 miljoonaan euroon. Grillauskesongin aikaan Atrian omien tuotemerkkien myynti sujui hyvin, mutta kireä hintakilpailu söi tulosta.

SATU LEHTONEN

EU-asetus voi vaarantaa suomalaisen luomutuotannon

HYVINKÄÄ (MT)
EU:n valmisteilla olevan uuden luomuasetuksen sisältö huoles- tuttaa EPP-ryhmään kuuluvia kokoomuslaisia europarlamen- taarikointa **Henna Virkkusta** ja **Petri Sarvamaata**. Esitetty vaatimus koko ti- lan kuulumisesta luomuun on Suomelle kohtuuton. Nykyisin on sallittua, että pellot ovat luo- mussa mutta kotieläimet eivät. ”Asetuksesta ei saa tulla sel- lainen, että se vaarantaa suoma- laisen luomutuotannon”, Virk- kunen ja Sarvamaa arvioivat. Virkkusen mukaan Suomi on luomuetujensa kanssa yksin. Lähinaapurien Baltian ja Ruotsin kasvulosuhteet ovat niin erilaiset Suomeen verrat- tuna, että yhteisiä etuja ajetta- vaksi ei tahdo löytyä. Luomun lisäksi Virkkunen haluaa vaikuttaa elintarvikkei- den alkuperämerkintöihin. Ne pitää saada pakollisiksi, koska näin lisätään kuluttajien luotta- musta ruokaan. Sarvamaa puolestaan kertoo pitävänsä suomalaisen maata- louden puolia mahdollisimman monissa yhteyksissä. ”Asiat voi- vat joskus olla yhdestä äänestä kiinni.” Virkkunen ja Sarvaa tutustui- vat keskiviikkona luomutilan arkeen Hyvinkäällä. Luomun lisäksi Khentilän tilan isäntä **Markus Eerola** ker- toi painokkaasti, miten vakavis- sa taloudellisissa vaikeuksissa suomalaiset maatilat ovat. Venäjä-pakotteet ovat iske-

neet maitotiloille, mutta tilanne ei ole juuri sen valoisampi muil- lakaan tuotantosunnilla. ”Viljelijänä myös minä olen kriisissä heikon kannattavuus- den takia.” Virkkunen ja Sarvamaa halusivat tietää, millaisia ko- kemuksia Eerolalla on tukitar- kastuksiin liittyvistä lohkojen mittaamisista. ”Byrokratia on loputon aihe”, isäntä kuittasi. Hän lisäsi, että luomutarkastajien kanssa asiat ovat sujuneet hyvin ja jousta- vasti. Eerolan tähdensi tarkas- tusten olevan välttämättömiä, koska näin on säädetty. Niitä tarvitaan myös luomutuotan- non uskottavuuden ja luotetta- vuuden todentamiseksi. Tarkastukset eivät kuiten- kaan kehitä tuotantoa tai tuo- tantopanoksia. Virkkusen mielestä tarkas- tuksissa pitäisiikin olla lähtö- kohtana tilan toiminnan kehiti- täminen kontrolliin ja pakon sijaan.

MAIJA ALA-SIURUA

Kokoomuslaiset euro- parlamentaarikot Henna Virkkunen ja Petri Sarvamaa vierailivat Knehtilän luomutilalla Hyvinkäällä keskiviikkona. Isäntä Markus Eerola (oik.) muistutti, että ruokaa tarvitaan tulevaisuudessa entistä enemmän, mutta pinta-ala ruuan tuottamiseen pienenee.

KALLE SÄRKKÄ

Ruotsalaistutkimus epäilee maitoa

Liiallinen maidon juonti lisää riskiä kuolla ja naisilla myös riskiä saada luunnurmumia, Uppsalan yliopiston tutkijat epäilevät. Tutkijat tosin huomauttavat itsekin, ettei asiassa pidä tehdä pitkälle meneviä johtopäätök- siä. Elintapoja ja sairastuvuutta seuranneessa tutkimuksessa

havaittu yhteys ei vielä kerro, johtuvatko terveysongelmat juuri maidosta vai sittenkin jos- tain muusta. Joka tapauksessa kyse ei ole tällä kertaa maidon rasvasta, vaan maidon sokereista eli lak- toosista. Tutkijat pitivät mah- dollisena, että se pilkkoutuu galaktoosiksi, joka eläinkokeis-

sa on yhdistetty ennenaikaiseen vanhenemiseen. Uppsalan tutkimuksen seurannassa oli 61 000 naista ja 45 000 miestä, kaikki keski- ikäisiä tai vanhempia. Aineisto kerättiin 1980- ja 1990-luvuilla. Paljoksi maidon juonniksi las- kettiin kolme lasillista päivässä tai enemmän.

”Tutkimuksemme kyseen- alaistaa voimakkaasti uskomuk- sen, että on terveellistä juoda paljon maitoa”, professori **Karl Michaelsson** sanoo Uppsala Nya Tidning-sanomalehdelle. ”Tarvitaan kuitenkin paljon lisätutkimusta, ennen kuin on perusteita muuttaa ravintosuo- situksia.”

Luotettavimmat tulokset saataisiin professorin mukaan tutkimuksella, jossa koehen- kilöille juotetaan tietyn ajan runsaasti maitoa, ja samoille henkilöille tietyn ajan vähän maitoa. ”Silloin voisimme tutkia, onko veren tulehdus- ja hapet- tavissa aineissa eroa.”

Nykysuositusten mukaan maitoa kannattaa juoda etenkin sen kalsiumin takia. Kalsium on välttämätöntä vahvoille luille. Uppsalan tutkimus on jul- kaistu lääketieteen tutkimus- julkaisussa British Medical Journal.

HEIKKI VUORELA

PÄIVÄN KYSYMYS

LAURI SALMINEN

Yleensä vaalien äänestys- prosentti vaihtelee seura- kunnittain välillä 7–50.

Kuinka seura- kunnissa on äänestetty?

Seurakuntavaalit järjestetään 9. marraskuuta ja ennakkoää- nestys päättyy tänään perjan- taina. Kuinka vilkas viikko on ollut, projektipäällikkö Mari Leppänen Kirkon tiedotus- keskuksesta?

Tarkkoja lukuja meillä ei ole. Mutta seurakunnista kuulunei- den viestien perusteella vilk- kaasti ja Tampereella, Jyväsky- lässä, Oulussa ja Kuopiossa jopa aiempaa vilkkaammin.

Neljä vuotta sitten 16-vuo- tiaat saivat äänioikeuden, luotiin vaalikone ja äänes- tyspaikkoja tuli kouluihin ja kauppoihin. Silti nuoria on nyt vähemmän ehdolla. Miten vä- keä on aktivoitu tällä kertaa?

Esimerkiksi Helsingissä jär- jestetään torilla nuorten ilta ja Liedossa torimessu. On kam- panjoitu hyvän tekemisen to- reilla, vaalibussi ovat kiertäneet sivummalla ja avoimuutta on li- sättä: yli puolella ehdokkaista on esillä puolue- tai järjestötausta kuten partio, tosin herätysliik- keillä vähemmän.

Miksi pitäisi äänestää?
Vain niin voi ottaa kantaa kirkon tulevaisuuteen ja rahan- käyttöön. Nyt valittavat päät- tävät seurakuntarakenteesta eli esimerkiksi siitä, missä on jatkossa päiväkerhoja ja keitä valitaan esimerkiksi kirkollis- kokoukseen linjaamaan kantaa tasa-arvoiseen avioliittolakiin. **EIJA MANSIKKAMÄKI**

Suomalaisten talous- tietämys hyvä

Suomalaisten taloudellinen tietämys, talouskäyttäytymi- nen ja vakuutustietämys ovat kansainvälisesti hyviä, selviää vakuutus- ja rahoitusneuvonta Finen tuoreesta taloudellinen lukutaito Suomessa –haastatte- lututkimuksesta. Suomalaisten taloudellinen lukutaito on kansainvälisesti verrattuna korkealla tasolla, mutta osaaminen on epätasai- ta. Nuoret ja pienituloiset ovat riskiryhmiä. Vaasan yliopiston taloustie- teen professori **Panu Kalmin** ja Tampereen yliopiston vakuu- stieteen professori **Olli-Pekka Ruuskanen** tutkimuksen mu- kaan taloudellisen käyttäytymi- sessä miesten ja naisten välillä ei ole merkittävää eroa. Ongelmat taloudellisessa käyttäytymisessä ja asenteissa selittävät ylivelkaantumista enemmän kuin oma taloudelli- nen tietämys. Taloudellinen käyttäytyimi- nen, esimerkiksi laskujen mak- saminen ajallaan ja talouden suunnittelu on Suomessa muihin maihin verrattuna parempaa. ”Vastaajien vakuutustietämys oli hyvin korkealla tasolla”, pro- fessori Ruuskanen sanoo. **JOUKO KYYTSÖNEN**

OIKAISU

Kotimaisen villaa ostaa useampi kuin yksi kehräämö

Viime viikon maanantai (MT 20.10.) lehdessä julkaistusta Novitan villan hankintaa koske- vasta jutusta muodostui kuva, että Pirtin kehräämö olisi ainut toimija, joka ostaa kotimaista villaa. Suomessa on kuitenkin myös muita kehräämöitä, jotka ostavat ja käyttävät kotimaista villaa.

MT